

Proefdierallergie

Eén derde van de medewerkers die met proefdieren werken ontwikkelt een overgevoeligheid voor de huidschilfers of haren van de dieren. De blootstelling aan allergenen moet worden gestopt om de klachten niet te verergeren.

Allergie is een overgevoeligheidsreactie van het immuunsysteem op allergenen, onschuldige lichaamsvreemde eiwitten waarvoor sommige mensen gevoelig zijn. Bij allergische mensen reageert het immuunsysteem heftig op de allergenen. Proefdierallergie is een overgevoeligheidsreactie voor eiwitproducten van proefdieren. Proefdierallergie uit zich vooral in luchtwegaandoeningen.

Vaak spelen meerdere allergenen en factoren tegelijkertijd een rol. Zo kan het immuunsysteem al geactiveerd zijn door een andere stof (latex, katten, boompollen). De kans dat je dan een allergie ontwikkelt voor een andere stof (die daar op lijkt) is dan groot. Uit studies blijkt dat een proefdierallergie zich in een periode van 15 maanden tot 8 jaar kan ontwikkelen.

Klachten verdwijnen meestal zodra de blootstelling stopt. Bij chronische allergie blijven klachten bestaan, ook als de blootstelling wordt beëindigd. Zo heeft naar schatting meer dan de helft van de mensen met allergische beroepsastma jaren na stopzetting van de blootstelling nog astmatische klachten. Als de blootstelling voortduurt, ontstaat er mogelijk een blijvende overgevoeligheid die niet meer valt te genezen. Daarom is goede bescherming van groot belang.

Een hoge blootstelling aan allergenen is te verwachten bij het verzorgen en verschonen van de proefdieren, onderzoek met de dieren, transport van kooien, schoonmaken van kooien en verblijfruimten en afvalverwerking. De mate van blootstelling wordt mede bepaald door

- het aantal proefdieren per verblijfsruimte
- de mate van intensief contact met de proefdieren
- stress van de dieren

Ook de blootstellingsduur is van invloed op het ontstaan van een allergie. Een korte intensieve (piek)belasting geeft meer risico dan een gelijkmatige belasting. Preventieve maatregelen zijn nodig om het contact van de medewerkers met de allergenen zoveel mogelijk te vermijden, zodat een allergie zich niet kan ontwikkelen. Voor medewerkers die al overgevoelig zijn kunnen gezondheidsklachten door maatregelen worden verminderd.

Bij het treffen van maatregelen wordt de arbeidshygiënische strategie gevolgd:

- Bronmaatregelen (geen onderzoek met proefdieren uitvoeren, alternatieve proeven),
- Technische maatregelen (gesloten dierverblijven, keuze beddingmateriaal, effectieve ruimteventilatie, sluisstelsel met onderdruk, werken in de zuurkast),
- Organisatorische maatregelen (blootstellingsduur en -intensiteit beperken, niet te veel proefdieren in de ruimten, onrust en stress van dieren voorkomen).
- Persoonlijke beschermingsmaatregelen (gebruik overjassen, mondkapje en handschoenen).